

En lettere studiestart

En god start på studenttilværelsen handler om langt mer enn å takke ja til studieplassen på Samordna opptak. I årets opptak fikk rekordmange søkere tilbud om studieplass. Flere studieplasser må følges opp med en politikk som sikrer gode rammer for studentene og utdanningsinstitusjonene, slik at kommende generasjoner får utdanninger som samfunnet og arbeidslivet har behov for.

Studiestarten skal være en av de mest spennende periodene i livet, men for mange studenter blir overgangen til høyere utdanning preget av usikkerhet, økonomiske bekymringer og en rekke praktiske utfordringer. Før studiene i det hele tatt har startet, må mange finne bolig, bli kjent med ny studieby, planlegge økonomien og navigere ukjente systemer som ofte gir viktige svar sent.

Høyres studenter vil:

- Flytt opptaket til høyere utdanning tidligere på året
- Fjerne tilleggspoeng og stipendandelen for folkehøyskole, men videreføre muligheten for lån gjennom Lånekassen
- Bytte ut de digitale opptakssystemene (FS) og gjøre forsøk med bruk av kunstig intelligens i opptaksprosessen

Boliger

Når flere unge får muligheten til å ta høyere utdanning, øker presset på boligmarkedet i studentbyene. I 2025 var den nasjonale dekningsgraden for studentboliger 15,69 %, og i flere av de største studentbyene er situasjonen enda mer krevende. Mangelen på studentboliger gjør at flere studenter blir avhengige av et presset privat leiemarked, der høye priser og stor konkurranse gjør overgangen til studenttilværelsen mer usikker.

Flere studentboliger er en viktig del av løsningen, men de kan ikke løse alle utfordringene i studentbyene alene. Behovene varierer mellom byene. Noen steder er hovedutfordringen at det bygges for få studentboliger, mens andre steder handler det om at boliger forsvinner fra langtidsmarkedet til fordel for korttidsutleie. Derfor trengs en boligpolitikk som tar hensyn til

30 lokale utfordringer og som sørger for at flere studenter får tilgang til et trygt og rimelig sted å
31 bo.

32 **Høyres studenter vil:**

33

- 34 • At norske studenter skal prioriteres over internasjonale studenter i fordeling av
35 studentenboliger
- 36 • Tilrettelegge for raskere oppføring av studentboliger gjennom forhåndsgodkjente
37 boligmaler
- 38 • Legge til rette for at studentsamskipnadene kan inngå avtaler med private aktører i
39 leiemarkedet
- 40 • Innføre lokale begrensninger på korttidsutleie som Airbnb i pressede studentbyer
- 41 • Vurdere å øremerke inntekter fra turistskatt i pressområder til bygging og drift av
42 studentboliger.
- 43 • Innfør en belønningsordning for kommuner som frigjør og regulerer tomter til
44 studentboliger
- 45 • Redusere unødvendige krav i byggeteknisk forskrift som fordyrer bygging av
46 studentboliger.

47

48 **Studentøkonomi**

49 Studentøkonomien har stor betydning for hvem som får muligheten til å ta høyere utdanning.
50 Selv om studiestøtten skal sikre like muligheter, er mange studenter avhengige av jobb ved
51 siden av studiene for å få hverdagen til å gå rundt. Det kan gjøre det vanskeligere å prioritere
52 studiene og gjennomføre utdanningen på normert tid.

53 Studiestøtten bør derfor innrettes på en måte som både sikrer studentenes mulighet til å
54 studere og tar hensyn til samfunnets langsiktige kompetansebehov. Norge trenger flere med
55 riktig kompetanse, og finansieringssystemet bør bidra til at utdanningstilbudet i større grad
56 samsvarer med behovene i arbeidslivet.

57 **Høyres studenter vil:**

- 58 • Innføre differensiering av størrelsen på stipendandelen av studielånet basert på om
59 studieretningen samsvarer med arbeidslivets behov.
- 60 • Gjøre SAIH-bidraget om til et aktivt tilvalg ved betaling av semesteravgiften

61

62 **Dimensjonering og finansiering av UH-sektoren**

63 Høyere utdanning er avgjørende for at Norge skal ha tilgang på kompetansen samfunnet
64 trenger. Derfor må universitets- og høyskolesektoren være rigget for å gi studentene
65 utdanninger av høy kvalitet med gode muligheter etter endt utdanning. I dag er det behov for
66 å vurdere hvordan studieplasser fordeles, hvordan institusjonene finansieres og om
67 utdanningstilbudet samsvarer godt nok med samfunnets langsiktige kompetansebehov.

68 Norge trenger en universitets- og høyskolesektor med både bredde og spesialisering. Alle
69 studenter skal ha tilgang til gode utdanninger, men det betyr ikke at alle institusjoner må tilby
70 de samme utdanningene. Tydeligere faglige profiler og en bedre arbeidsdeling mellom
71 institusjonene kan bidra til sterkere fagmiljøer, høyere kvalitet og mer effektiv bruk av
72 ressursene.

73 **Høyres studenter vil:**

- 74 • Gjennomgå og endre finansieringsmodellen for høyere utdanning slik at
75 utdanningsinstitusjonene får sterkere insentiver til å tilby utdanninger som møter
76 arbeidslivets behov
- 77 • Vurdere om studieplasser i større grad bør dimensjoneres etter arbeidslivets faktiske
78 behov for å unngå å finansiere studier med lav overgang til relevant arbeid.
- 79 • Vurdere om enkelte universiteter og høyskoler bør spesialisere seg tydeligere
80 innenfor utvalgte fagområder, fremfor at alle institusjoner skal tilby alt

81

82 **Studiehverdagen**

83 En god studiehverdag handler om at studentene får mulighet til å bruke tiden sin på læring. I
84 dag opplever mange studenter utfordringer med manglende forutsigbarhet, lange ventetider
85 og ulik praksis mellom universiteter og høyskoler. Når pensumlister publiseres sent, sensur
86 tar lang tid eller eksamensordninger varierer unødvendig mye, blir det vanskeligere for
87 studentene å planlegge studiehverdagen.

88 Universiteter og høyskoler må legge bedre til rette for en fleksibel og oversiktlig
89 studiehverdag. Studentene bør møte tydelige forventninger til undervisning, vurdering og

informasjon, uavhengig av studiested. Det innebærer også å gjøre det enklere å kombinere studier med jobb og frivillighet, og å styrke tilretteleggingen rundt campus og studentmiljøet.

Høyres studenter vil:

- Åpne for at flere fag kan tilby muntlig-praktisk eksamen som alternativ til tradisjonell skriftlig eksamen.
- Stramme inn sensurfristene og sikre at studenter som venter på ny sensur eller klagebehandling får dette før påfølgende semester
- Sikre at alle studenter får mulighet til å ta eksamen i inneværende semester
- Standardisere innhold og studiepoeng for Ex.phil og Ex.fac på tvers av institusjoner, slik at emnene blir enklere å overføre mellom studiesteder.
- Stille krav om at pensumlister publiseres i god tid før semesterstart
- Sikre gode bussforbindelser og egne billettyper mellom campus, særlig der studenter i dag må krysse takstsoner for å komme seg til undervisning
- Legge bedre til rette for frivillige studentorganisasjoner, blant annet gjennom enklere tilgang til lokaler og støtteordninger.